СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК L. Ч. 46. Джерзі Сити, Н. Дж., субота, 28-го лютого 1942. — No. 46. Jersey City, N. J., Saturday, February 28, 1942. VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

Американські Субмарини Сторпедували 4 Ворожі Кораблі - Совети Громадять Військо Проти Японії на Сахаліні - Літвінов Накликає до Офензиви Проти „Осі" і Весняної Допомоги Східньому Фронтови в Советах

ЛІТВІНОВ ДОМАГАЄТЬСЯ НОВИХ ФРОНТІВ ТА НЕГАЙНОЇ ПОМОЧІ СОВЄТАМ

НЮ ЙОРК. — Советський амбасадор Максим Літвінов, виступаючи з промовою в Заморському Пресовому Клюбі в готелі Волдорф-Асторія, заявив, що для перемоги Гітлера треба негайно відкрити нові фронти, а принаймі один на заході, та приспішити поміч для червоної армії. Перестерігаючи перед надмірним одушевленням сприводу російського наступу, Літвінов твердив, що Гітлєр цілком не є розбитий, та що він плянує ґенеральний наступ на весні, а аліянти повинні зробити все, що є в їх силах, щоб ударемнити його пляни. Він покликувався на писання самого Гітлера, який твердив, що нещастям Німеччини є війна на два фронти. Лиш західна Европа надається на отворення другого фронту, твердив Літвінов, на інших фронтах такі операції будуть можливі аж тоді, коли Америка вишле значні військові сили. Він за[illegible] Сталін буде битися до кінця [illegible] нічому перед Гітлером.

Граф Рачиньскі, представник польського уряду, відчитав привіт ґен. Сікорского, в якому польський премієр рівнож просить всебічної помочі для аліянтів та заповідає ґіґантичну німецьку офензиву з України-Криму на Кавказ та на Близькому Сході. Сікорскі твердив, що німці не зроблять вже такої помилки як минулої осені, що хотіли нараз захопити Ростов, Москву та Ленінград, а сконцентрують більші сили на поодинокі обєкти.

Між визначними гістьми, що слухали Літвінова, був Ліон Гендерсон, адміністратор цін, сер Джан Дил, представник британського штабу, Ян Масарик, полк. Володимир Гурбан, чеські лідери, а далі китайський аташе ґен. Шіґ Мінґ Чу та інші.

ВИЛКІ ЗА ОФЕНЗИВУ НА ТЕРИТОРІЇ ВОРОГА

ГАЛИВУД (Кал.). — Вендел Вилкі, президентський кандидат републиканської партії в 1940. р., говорячи на бенкеті, влаштованому фільмовими підприємствами, заявив, що війна повинна взяти офензивний характер. Досі, говорив він, ми безнастанно говоримо лише про оборону. Таким способом ми не зможемо виграти війни. Америка мусить атакувати, бо лиш фізичним знищення ворога на його території виграється війну. Признаючи, що японський напад з 7. грудня м. р. заскочив Америку неприготованою, Вилкі твердив, що з розвитком американської воєнної продукції, Обеднані Держави повинні також розвинути „дух наступу".

ДЕЙВИС ПЕРЕДБАЧУЄ НЕБЕЗПЕКУ, ЯКЩО РОСІЯ ЗААТАКУЄ ЯПОНІЮ

ВАШИНГТОН. — Джозеф Е. Дейвис, б. амбасадор до Москви, заявив, що всяке натискання на СССР, щоб він виповів війну Японії, може скінчитися справжнім грізним нещастям. Він твердив, що Німеччина та Японія можуть перемогти Росію, а тоді аліянти не тільки втратилиб одного з найсильніших союзників, але знайшлисьб в дуже критичному положенні. Дейвис говорив, що можлива злука німецьких і японських військ в Індії булаб дійсною катастрофою для Обеднаних Держав, тому то Америка не повинна настоювати, щоб Росія виповідала війну Японії. Америка, продовжав він, повинна давати всебічну підтримку Росії та Китаєви, бо це два найважніші фронти теперішньої війни.

ГЕЛИФЕКС ОПРАВДУЄ ВЕЛИКУ БРИТАНІЮ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ (Па.). — Лорд Гелифекс, британський амбасадор, говорячи до членів Американської Академії Політичних і Соціяльних Наук, заявив, що Велика Британія робить все, щоб допомогти своїм союзникам. В 1941. р. вона вислала 9,000 літаків для союзників, ризикуючи тим власну оборону. Це саме є й з повзами. В 1941. р. Англія вислала значні відділи Королівської Повітряної Фльоти до Росії, що відзначилася великими вчинками при обороні Москви. Лорд Гелифекс рівнож опрокидував ці закиди, які йдуть в сторону Великої Британії, а саме, начебто англійці воювали „чужими руками", цебто заслонювалися за плечі своїх союзників. Він твердив, що цю війну мають виграти Обеднані Держави разом, та що кожний член-союзник мусить дати все, що є в його розпорядимости, щоб знищити противника.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ НАРАД ГОЛ. УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ. — Четвертого дня нарад приявні головні урядники взяли наперед під наради справу репрезентації головних урядників. Урядники висказували думку, що Головна Екзекутива повинна для всякої репрезентації в ріжних національних святах, чи організаційних зборах, користуватись головно тими головними урядниками, які живуть на місці, або недалеко від даного місця. Стверджено, що з малими виїмками, конечної для праці організації, Екзекутива цеї засади придержується.

Порушено далі справу участи У. Н. Союзу в Конгресовім Комітеті. Над тою справою розвинено широку дискусію. Головний Уряд рішив, щоб У. Н. Союз не мав своїх представників в Конгресовім Комітеті.

На чергу прийшла справа „Свободи" і „Вікл". По переведеній вступній дискусії Головного Уряду покликано до звітів урядників У. П. Спілки, які, на бажання головних урядників У. Н. С., зложили вияснення — ідеольоґічного характеру, що відносився до редаґування офіціяльного органу У. Н. С. „Свободи", та фінансового, подаючи причини, чому Спілка не може надалі підписати контракту на тих самих основах, які були уложені тому чотири роки. Над тими справами розвинулась довга дискусія, яку з огляду на пізній час перервано до чергового дня.

УСПІХИ АМЕРИКАНСЬКИХ СУБМАРИН НА ПАЦИФІКУ

БАТАВІЯ (Ява, Нідерляндська Східна Індія). — Начальна команда Нідерляндської Східної Індії подає, що американські субмарини сторпедували два японські перевозові кораблі, один помічний та один товаровий корабель. Ці самі субмарини заатакували формацію японських кружляків та правдоподібно ушкодили один кружляк. Ворожі рейди на летунські майдани від сімох днів не приносять жадних успіхів для наїздників.

МАСОВІ НАЛЕТИ НА РАНҐУН ЯПОНСЬКИМИ ЛІТАКАМИ

ЛОНДОН. — Японські літаки доконали масових воздушних рейдів на Ранґун та околицю й понесли при тому тяжкі втрати. У воздушній боротьбі з літаками РАФ-у та Американсько-Китайської Добровольчої Групи японці втратили 23 літаки, при чому аліянти нічого. На суші покищо лінії держаться й японці не починають ще давно сподіваного наступу на аліянтські лінії над рікою Сітанґ. Звідомлення Ройтера з Манделяй, столиці Бурми, подають, що японці підводять військові змінцнення на фронт з Сіяму (Тайленду) та Французького Індо-Китаю. Воздушні бомбардування Ранґуну є мабуть вступом до загального наступу на це важне під стратеґічним оглядом місто Бурми. Покищо японці не зуміли знищити відомий Бурмський Шлях, по якому йдуть воєнні достави до Китаю.

МЕКАРТУР ВІДБИВАЄ НАПАДИ НАЇЗДНИКІВ

ВАШИНҐТОН. — Американсько-филипинські війська під командою ґен. Доґласа Мек-Артура, які від тижнів борються проти переважаючого числом ворога в Батаан, взяли ініціятиву в свої руки та відкинули противника назад.

СОВЄТИ ДАЛІ НАСТУПАЮТЬ БІЛЯ СТАРОЇ РУССИ

МОСКВА. — Офіційні советські звідомлення подають, що червона армія далі намагається окружити німецькі війська біля Старої Русси та старається не допустити довозу літаками поживи та амуніції тим німецьким військам, яких окружили біля згаданої місцевости. На полудні, в центральному фронті, біля Дорогобужа, німці за всяку ціну стараються відбити це місто, та кидають до наступу все нові відділи. На Україні йдуть рівнож завзяті бої біля Харкова та на відтинку Орел-Курьк.

ВІЙНА В ЗАХІДНІХ ІНДІЯХ.—При березі острова Аруби, в нідерляндських Західніх Індіях, лежить британський нафтовоз, розбитий націстичною торпедою, що вдарила в нього 16. лютого. Аруба є важна нафтова база й тому є часто предметом нападів підводних човнів. По вибуху торпеди корабель згорів. Невеличкий корабель направо затягнув нафтовоза до берега.

НІМЕЦЬКІ БОЄВІ КОРАБЛІ ЗАЗНАЛИ УШКОДЖЕНЬ

ЛОНДОН. — Перший лорд адміраліції, А. В. Алєксандер, виголосив у британськім парляменті промову, в якій зясував роботу британської фльоти і її основні подвиги, чи завдані ворогом удари. Британська фльота, говорив він, тепер воює на всіх морях. На загал вона дуже добре вивязується зо своїх завдань. Вбільшости вона мусить зводити боротьбу на широкім морі, в той час, як німецька й італійська фльота, з малими винятками на Середземнім морі, держиться берегів і обслугує короткі лінії плавби. В минулім році Обеднані Держави втратили пів з одного відсотка своєї торговельної фльоти. Зате Німеччина і Італія втратили два і пів міліона тон торговельних кораблів. Лорд Алєксандер також говорив, що три тяжкі німецькі кораблі, які недавно перекрались через Англійський канал, це є „Шангорст", „Ґвайзенав" і „Прінц Евґен", зазнали тяжких ушкоджень з боку британських літаків і тепер вони є в направі в норвежських портах. Через якийсь час вони не будуть могти брати участи в боях. Лорд Алєксандер висловлював думку, що німці творять над побережжям Норвеґії свою нову фльотилю, якої завданням буде наїздити на британсько-американські конвої на Атлянтику. Є також можливість, що вони ту фльотилю творять зо страху, що Британія приготовляється до нападу на Норвеґію.

СОВЄТСЬКО-ЯПОНСЬКЕ НАПРУЖЕННЯ

БЕРН. — Не звертаючи уваги на запевнення японського премієра Тоя, що „Совети не будуть такі нерозумні, щоб виступити проти японських інтересів", напруження між Советами і Японією таки існує. Від трьох днів советське радіо гостро атакує Японію і заповідає, що советська влада на північнім Сахаліні буде секвеструвати всє японське майно. Советська влада вже давно віддала японцям до експльоатації ріжні копальні в північнім Сахаліні, зокрема копальні нафти. Тепер Совети хотілиб це назад забрати. Але мілітарні кола говорять, що це найновіше японсько-советське напруження має стратеґічний характер. Советська влада боїться, що японці окупують північний Сахалін, а японці бояться, що з північного Сахаліну, колиб прийшло до війни, можна буде дуже добре налітати на Японію.

ЯПОНІЯ ЗАСТАВЛЯЄ ДО ПРАЦІ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЛОНЕНИХ

ТОКИО.—Японська влада заставляє всіх полонених американських вояків працювати в лісах, чи при інших більших будовах. Від праці звільнені лише старшини і підстаршини. Водночас японська влада дозволила міжнародним товариствам „Вай Ем Сі Ей" відвідувати табори американських полонених і подавати їм поміч.

ҐЕН. БЕНЕТ ПРО УПАДОК СІНҐАПУРУ

БАТАВІЯ. — Ґенерал Бенет, який командував австралійськими військами в Маляї та в Сінґапурі в останніх його днях, втік перед японським полоном і тепер розказав журналістам про причини упадку Сінґапуру. Він заявив, що британські вояки бились знаменито. Але японське бомбардування, величезна перевага і брак води в останніх днях довело до здачі. В однім місци від бомбардування з 400 австралійських вояків залишилось лише 14. Як місто впало ґен. Бенет з кільканацять британськими старшинами втік на малий човен і дістався на Суматру.

ПАНУВАННЯ НІМЦІВ В ЕВРОПІ

ЛОНДОН. — Інформативний центр поневолених німцями европейських народів подає, що німці назагал прокормлюють своє родовите населення тим, що награблять в інших краях. Нині німецьке населення подекуди живе краще, ніж перед війною. Зате підбиті німцями народи дуже бідують. Внаслідок голоду вже згинули тисячі греків, а пів міліона згине в наступних місяцях. Нужда є також по інших краях, зокрема в Польщі і Чехословаччині.

ЗАГРОЗА З ФРАНЦІЇ

БЕЙРУТ. — Британські кола в Арабії побоюються, що французький уряд в Віші незадовго щось виструґиить і таки піде на мілітарну співпрацю з Державами Осі. Ці побоювання випливають з факту, що на пограничних французьких кольоніях, контрольованих урядом в Віші, слідне скріплення війська і фортифікації. Ті фортифікації звернені проти британських сил, та проти сил ґенерала де Голя.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Theree months	$2.50

ЗА СТАНОВИЩЕ ПЕЩЕНОЇ ДИТИНИ

Паки й паки повтаряв президент конгресові й краєві, що Злучені Держави найшлися в тотальній війні та що вони мусять її вести тотальним зусиллям. Це означає зусилля всіх верстов, кляс чи професій населення. Це означає мобілізацію всіх засобів краю.

Йдучи за консеквентним переведенням у життя цієї ідеї президент закликав оноді так званих фармерських представників у конгресі відкликати свої проекти обмежити права федерального уряду продавати находячіся в його посіданні фармерські продукти. Ці фармерські продукти найшлися в руках ряду на основі давнішого закону, ухваленого на допомогу фармерам; щоб піддержати ціни на фармерські продукти, федеральний уряд давав фармерам позички на фармерські продукти, як: бавовну, пшеницю, кукурузу і т. і. Через ці позички уряд набув сотки мілюнів бушлів пшениці й мілюнів звоїв бавовни. Багато людей противилося такій політиці, боячися, що уряд цих продуктів ніколи не позбудеться.

Прийшла війна, і виринула можливість позбутися їх. Їх можна тепер вислати до Европи, де війна знищила правильну рільничу продукцію. Вони могли би помогти нашим союзникам. Вони зрештою придалися би й в Америці, щоби не допустити інфляційного зросту цін на рільничі продукти.

Та так звані фармерські представники в конгресі внесли проект на обмеження уряду в вільному продажі цих продуктів. Цим вони доказали, що вони не дивляться за інтересами всего громадянства. Цим вони виявили, що бачать лише інтереси одної верстви: самих тільки фармерів. Для них неважні інтереси громадянства в тому, щоб ціни на рільничі продукти не досягали інфляційної висоти. Їм не важним є інтереси Америки в війні. Себто, що їм байдужний вислід війни. Іншими словами, коли їм було вигідне одно правило, вони добивалися його, а коли їм стало догідне інше, вони добиваються іншого, без огляду на інтерес інших ґруп, верстов, чи професій.

У тому поступованні так звані фармерські представники в конгресі скидаються на пещену дитину, що завдяки недузі або каліцтву дістала в родині спеціяльні права, а котра добивається інших, теж спеціяльних прав, себто нерівности з іншими дітьми, коли вже причини для їх спеціяльних прав нема, коли каліцтво чи недуга скінчилися.

Покищо в сенаті ці фармерські представники добилися свого. Цим вони завдали удар престіжові президента, престіжові, котрий в воєнні часи має преважне значіння для краю, бо заважує поважно в веденні війни. Тому ці фармерські представники заслужили собі на добру лекцію американського патріотизму. Сподіємося, що палата послів або евентуально президент їм цю лекцію дасть.

Чого Хоче Український Нарід?

(З Канади для „Свободи")

Освічених членів народу звикли називати його інтелігенцією, тобто „розумовою" верствою. Значить: інтелігенція народу — то його найсвідоміща, найбільш вчена та провідна верства. І те, що невчений селянин відчуває тільки інстинктовно, чого прагне півсвідомо, вчений селянський хлопець, що скінчить гімназію чи університет, вже зовсім ясно відчуває і ясно може висловити. Те, що батько Тараса Шевченка тільки неясно, півсвідомо відчував та чого бажав, вже не тільки зовсім ясно, але й прекрасно та пророчо-зворушливо висловив його геніяльний син.

Тарас Шевченко й Іван Франко — це два найбільші сини українського народу модерних часів. Обидва вони й походили зпід селянської стріхи. Батько Тараса Шевченка був кріпак-селянин, а батько Івана Франка коваль і сільський господар. Обидва вони й були виховані з малку серед селянських обставин і знали вони й наскрізь українських селян. Можна сказати, що й на завжди вони осталися глибоко в души тим, чим є й українські селяни. І коли говорили пізніше в своїх писаннях про найглибші бажання українського народу, то говорили як типічні представники тогож народу. І тому Шевченко в своїх поемах не здобрював панування московських царів та інших московських сатрапів над українським народом. Тому не гладив по голові й своїх обмосковлених перевертнів, що свою „любов" до України висказували тільки замилуванням до вареників та борщу, а гнобили маси українських селян, як московські зайди-поміщики на Україні. Тому і дорікав гетьманови Богданови Хмельницькому за те, що він заключив Переяславську угоду, якою на ділі віддав Україну під зверхність і поневолення московських царів та Московщини взагалі. Ось тому і Іван Франко писав „Не пора москалеви й ляхові служить!" Та й взагалі не було ніяких дійсно визначних українців, що накликали українських нарід надалі бути під Росією або Польщею. А навіть і такі українські інтелігенти, що, мовляв, з політичних зглядів були й за федерацією України з Московщиною, виступали проти московського нахабства, хоч часто запізно. Як от Микола Скрипник і Панас Любченко, що були дійсними комуністами та прихильниками порозуміння й співпраці з Росією, а прийшов час, що одному й другому нахабство навіть і червоної Московщини так надїло, що змушені були запротестувати проти безоглядного використування України та українського народу. За це Скрипника усунено від влади й змушено наложити на себе руку. Це саме сталося й з Любченком.

Коли хто не вірить, що український нарід прямо стихійно ставиться ворожо до росіян, як своїх ворогів - гнобителів, хай прочитає собі недавно видану в СССР повість-трильогію російською мовою „Тихо пливе Дон" російського письменника Михайла Шолохова. З тієї повісти побачить, що й на східнім пограниччю України, де українці межують з московськими донськими козаками, прямо постійно чубляться за щобудь українські селяни з московськими. Шолохов у кількох місцях своєї повісти описує завзяті сутички, часом і кровaві, між українськими селянами та росіянами у Донеччині. Взагалі „хахли"-українці й „кацапи"-росіяни постійно ворогують між собою. **Отак стихійно просте українське селянство прагне визволитися зпід панування кацапів — без ріжниці яких: царських, чи червоних.**

Не хочуть вони бути й під пануванням Польщі.

А всі добре пам'ятаємо, як року 1918-го ґонили українські селяни-партизани німецьке військо з України.

Уже з цього видно, що український нарід прагне стати самостійним, нікому не підлеглим господарем на українській землі — на Україні.

Українці не ставлять ніяких претенсій ні до Росії ні до Польщі, не домагаються від них ніякої території, що в більшости не заселена українцями. Коли чого прагне цілим серцем український нарід, то саме того, щоб визволитись зпід чужого панування та стати самостійно й нікому не підлеглою нацією. **Український нарід прагне самостійної України, і ради спокою в Европі й свого власного добра повинні провідники польського народу як теж і російського, погодитися з тим, щоб український нарід міг на будуче сам собою правити. На це, очевидно, готові погодитися й ті, що підписали Атлянтійський Чартер, себто Британія й Злучені Держави.**

О. Івах, Виннипеґ Ман.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

Ріомський Процес

У французькому місточку Ріом (неокупована Франція), почався минулого тижня небувалий політичний процес, в якому обвинуваченими є такі визначні французькі державні мужі як Деляліє, Блюм, ген. Гамелен і др. Закидують їм теперішні французькі власти, що вони, будучи у проводі Франції довший час перед вибухом теперішньої світової війни, не приготовили Францію до евентуального зудару з Німеччиною, а хоч знали її неприготованість, проте пішли до війни; допустилися державної зради й за це тепер відповідають перед судом. Що такий процес не доведе до нічого й нічого правдивого не викаже — це ясне. Французькому народові він є непотрібний. Це є процес на — приказ Гітлера.

Едвард Деляліє обвинувачений за це, що як премієр Франції виповів війну і тим ніби кинув мілiони французів на очевидну смерть. Через те, каже акт обвинувачення, згинули сотки тисяч французів, ще більше було поранених, а мілiони опинилися без даху над головою. Блюма обвинувачують за це, що він як голова уряду „народного фронту" не дбав за приготованість Франції, що своєю демагогічною політикою нівелював всякі воєнні зусилля, потурав робітничим страйкам, давав вільну руку комуністам і анархістам. Ген. Гамеленові закидають, що він як начальний вожд французької армії пішов з неприготованою армією до війни та тим рівнож причинився до упадку Франції. Іншим і менш відомим французьким лідерам закидає суд подібні промахи.

Та цікаве те, що офіційна телеграфічна французька агенція Гавас розіслала на передодні процесу, з Віші, звіт, з деталями про стан воєнної приготованности Франції. Згідно з тим в лютні 1940 р. Франція мала 110 дивізій війська на фронті, коли Німеччина мала 120—130 дивізій ще у вересні 1939 р. В травні 1940 р., цебто в тому часі, коли Німеччина повела наступ проти Люксембургу, Голяндії, Бельгії та Франції, Франція мала 115 дивізій на фронті, а Німеччина виставила аж 180 своїх дивізій, в тому числі 12 моторизованих.

Щодо інших узброєнь, то, як подає Гавас, Франція відчувала великий брак метачів гранат („Стокес"), як рівнож проти-летунської та протиповзової артилерії.

З вибухом війни (1939) Франція мала 2,108 всякого роду тенків, а Німеччина в тому самому часі мала аж 4,000. В травні 1940 р. Франція побільшила число своїх повзів до 3,160, а Німеччина від 7,000 до 8,000.

Звіт подає, що величезна частина французької артилерії була з років 1914-1918 з винятком тяжкої артилерії в „дінії Мажіно", яка була новою. Далі кажеться, що армія не мала 50% взяття, 40% коців і пр.

Дня 1. вересня 1939 р., згадує Гавас, ген. Жозе Віємен, командант повітряної фльоти, подав, що Франція мала 1,410 літаків, з чого тільки 494 фронтової якости. В тому самому часі німці мали 10,000 літаків, в тому 4,800 наймодерніших. Італія мала тоді щонайменше 2,500 літаків.

Ген. Віємен не є поміж обвинуваченими в Ріомі. Ген. Густав Гамелен, що був начальним вождем французьких та аліянтських військ на західньому фронті аж до упадку Дункерку, заявив, що він не буде борнити себе з точки погляду військового. Акт обвинувачення закидає йому, що він був „мягким" і як начальний вожд не припильнував якслід завдання оборонної ради, якої він був головою.

Акт обвинувачення рівнож закидає, що Деляліє не приготовив якслід індустріяльної мобілізації Франції. Ще 16. червня 1939 р. він заявив Військовій Комісії сенату, що французькі фабрики виробляють вже 99-мм проти-летунські гармати та 25-мм протилетунські скорострільні. Згідно з актом обвинувачення, він ніби одурив сенат та цілу Францію, бо ще на початку війни ця продукція була тільки на папері. Всі інші фабрики не були цілком приготовані на те, щоб виробляти стільки узброєння та амуниції, що потребувала така кольосальна війна.

Б. міністер летунства Гю Ля Шамбр обвинувачений за це, що він допустився „занедбання" на свому становищі та пустив до служби такі літаки, які передтим не були випробовані. (Гю Ля Шамбр по упадку Франції був приїхав до Америки, але коли уряд Петена виарештував попередніх членів уряду й коли між тими, яких названо зрадниками фіґурувало його імя, він добровільно вернув до Франції та віддався в руки французької поліції).

Пер Жакоме обвинувачений за це, що як генеральний контрольор (аправізатор) армії не подбав за достаточне випосаження армії. Французька армія пішла до війни без відповідного матеріяльного постачання. Треба завважити, що ген. Гамелен остає цілком в тіні. Зате на перше місце висувається Блюма та Деляліє. Ходять чутки, що поведення ген. Гамелена є диктоване самим маршалом Петеном, який, як старий вояк, не хоче компромітувати французької армії. Менш більш такого погляду є теж Пер Кот, також обвинувачений в тому процесі, а який тепер перебуває в Злучених Державах Америки. Між визначними військовими свідками будуть такі генерали: Максим Вейґан, Армандо, Жорж, Віємен, Дюфле, Декамп, і Бускат.

Французька преса поза границями Франції, зокрема та, що появляється в Америці й Канаді, пише, що ріомський процес, інспірований німцями, є заарганжований ворогами французького народу на те, щоб здескридитувати цілу Францію.

НАЧАЛЬНИК ВІЙНИ.—Підчас нової переміни в британськім кабінеті Сер Джеймс Ґриґ став міністром війни. Йому 51 літ.

ВІЦЕАДМІРАЛ ФРЕНСИЗ В. РОКВЕЛ, старший офіцир американської фльоти, що воює при боці генерала Доґласа МекАртура при обороні півострова Батану.

ГАНОЇ

(За Йосифом Томаном).

На вулицях були крамниці вирізблені зі слонової кості дивними цукровими виробами. Були тут робітні прикрашуваних мосяжних виробів. Мистецьке їх виконання було наслідком довгих традицій, що їх плекали в одному роді. В іншій крамниці були статуйки вирізблені зі слонової кости, або зроблені з ріжних металів, а між ними багато статуй Будди, що проповідує або сидить у глибокій задумі. Ті, що роблять такі статуйки, то справжні мистці, які вчилися того мистецтва від батьків і дідів і які того мистецтва вчать своїх синів. Родинні традиції та одідичені здібности додали їм такої зручности, що роблять чудові вироби, з яких кожен має свою специяльну прикмету, яка то прикмета відріжняє їх від усіх інших виробів такого роду. Є тут цілі слонові зуби, вкриті гарними різьбами, що зображують людей і звірят із переказів (леґенд), королівські почоти, пагоди з релігійними обрядами або інші образи, що зродилися в уяві мистця. Такий слоновий зуб, вкритий різьбою, коштує нераз і тисячу долярів.

Тут на вулицях повно мулів, носіїв, прошаків, сварливих жінок, віщунів будучини а до їх криків долучуються голоси майстерського приладдя з різних робітень. У кутку вулиці розложився голяр (барбер) із низьким стільцем і зі скринькою, в якій є його прості приладдя. Вигострив сильну тригранну бритву на твердів підошві своєї ноги й шкробає лиця своїх гостей. Потім іншими причандалами, що пригадують кавову ложечку, чистить їм замурзані вуха й носи. Головно мусить звиватися першого дня в місяці, бо матері приводять до нього своїх дітей. Голить їм голови, а дівчаткам полишає один невеличкий клапоть волосся над чолом, а другий ззаду. Хлопцям полишає подібні клаптики волосся по боках голови. Для тієї роботи, чи радше для того релігійного обряду вибрали перший день у місяці, коли то злі духи лишаються у святинях і там приймають жертви віруючих і тому не можуть дістатися дітям до голови.

Кулі, що тягнув мою ріксу, плентався вулицями, а коли на котрій з них було багато людей, попросту завертав на бік і їхав у зовсім іншому напрямку.

Тяжко було зорієнтуватися серед вулиць. На синіх табличках були білим письмом виписані лише французькі назви. Анаміти й китайці не вміють їх відчитати, бо знають лише китайське письмо. Всі вулиці в туземній дільниці мали назви відповідно до ремесла, яке провіталo на даній вулиці.

Трохи дальше, в нових частях міста, які виросли за французької окупації, вулиці мали назви зовсім неприступ(ні) для розуму туземців. Ке Клємансо, Рі Маршаляв Жофр, Бульвар Ґамбета, Рі Поль Бер і багато інших імен промовляв лише до души французів і переносять до Індо-Китаю враження їх европейської батьківщини, зате відчуже їм туземців, які не вміють тих назв навіть вимовити, а тимменше зрозуміти. В історії Тонкіну та в панующому роді найшлося би досить відповідних назвищ для називання вулиць. Та про це не сміють туземці й почути.

Мій кулі їздив вулицями своєї дільниці. Колиж я йому подекoли пригадав, що хочу дістатися на Рі ді Ґран Будда, відповідав своїм звичайним „Вань". Кораблі та залізниці, що мене привезли до того далекого кутка Сходу, запалися десь у підсвідомости. В тій дільниці, якої життя стара китайська культура вдержувала в прастарих формах, здавалося мені, начеб я перенісся у далеку минувшину. Я не розумів життя, яке кипіло довкола мене, так само як ніодин із анамітів і китайців не розуміє значіння французьких вуличних табличок. Дві ріжні доби та дві ріжні культури творили між нами пропасть. Я не розумів туземного мистця, що своїми простими причандалами ручно вирізував цілими мисцями фіґурки на слонячім зубі в часах, коли в Европі фабричні машини викидають дешеві, зате маловартні предмети, які потім прикрашують наші хати. Я не розумію, що люди тієї країни в кожній хаті та в кожнім мешканні мають престоли, на яких щодня запалюють пахучі прутики та кладуть страви в жертву душам своїх предків, що в святинях, крім великих китайських лямпіонів, нема інших прикрас лише звичайна дошка, на якій китайським письмом виписані моральні гадки з Конфуцієвої науки, коли в скептичній Европі люди покланяються мамоні та затроюють собі взаємне життя лише тому, що мають інакші погляди.

Ми виїхали з душних вулиць того незрозумілого для мене світа й зелена поверхня озерця зі своїми мальовничими пагодами засяяли знову. Мій кулі не розумів мого бажання побачити святиню Великого Будди, зовсім такcамо, як я не розумів його простої душі.

— Ґна цао? — питався мене, що значило: „Чи маю їхати до Великого Дому?" як анаміти називають Готель Метрополь, бо не можуть вимовити тієї дивної назви.

— Цо (так) — відповів я. І за хвилину стояв я на сходах мого готелю, відкіля я рано виїхав був. Я не бачив святині, яку я хотів бачити, зате я освідомився, що ніколи не зрозумію анамітської душі, яка скривається за таємними ієрогліфами китайського письма.

(Кінець).

ПИЛЬНУВАТИМУТЬ КОРАБЛІВ У ВСІХ ПРИСТАНЯХ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт відповідним розпорядженням уповажнив секретаря маринарки обсадити всі кораблі узброєною сторожею, яка має запобігти всяким саботажам та таким випадкам, як це недавно стався з „Нормандією". В розпорядженні кажеться, що департамент маринарки буде в першу чергу відповідати за це, що діється на кораблях.

Стандардовий час впроваджено в Північній Америці в півночі 18. листопада 1883. р.

ШВАЙЦАРІЯ БОЇТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ФІЛЬМІВ

БЕРН. — Швайцарські власти почали в останніх часах цензурувати американські фільми і вирізувати ті частини, які відбивають горячий американський патріотизм. Швайцарська влада говорить, що хоче в той спосіб задержати свою невтральність. Проти того гостро протестує широка публика, яка каже, що внаслідок цензури фільми тратять на мистецькій вартости.

СТИМСОН ПРО ПОВІТРЯНИЙ РЕЙД НА ЛОС АНДЖЕЛЕС

ВАШИНҐТОН. — Секретар війни Стимсон заявив, що в минулу середу над Каліфорнією були ворожі літаки, правдоподібно розвідчі, які простежували положення на західному побережжі. Його заява, що є отвертим запереченням до заяви секретаря маринарки полк. Накса, що це був лиш „фальшивий алярм", викликала зрозуміле враження серед компетентних чинників.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЙОНГСТАВН, ОГАЙО.

30-літній ювилей 230. відділу У. Н. Союзу.

30 ЛІТ ПРАЦЮЮТЬ ДЛЯ У. Н. СОЮЗУ. Члени-основники 320. відділу У. Н. Союзу в Йонгставн, Огайо: Перший ряд зліва до права: **Дмитро Ткачик, Ілля Сухий.** Другий ряд зліва до права: **Петро Лодин, Андрій Кучманич.**

Це свято почалося в суботу, 14. лютого ц. р. організаційними зборами всіх відділів У. Н. Союзу, на яких був приявний головний касієр У. Н. Союзу п. Роман Слободян. Чекали ми на його приїзд дуже нетерпеливо, бо серед тих безчисленних поголосок, які поширюють наші вороги про нашу організацію, не тяжко, щоб збентежити часом і найбільш вироблених членів. Щойно приїзд головного урядника розвіяв ці сплетні та переконав членство, що все є в порядку, що сплетні про нашу організацію поширюють свої таки яничари та большевицькі агенти, сподіючися, що їм буде легко ловити рибу в каламутній воді.

До президії зборів вибрано на голову п. Теодора Перога й на секретаря п. Михайла Стахуру. По виборі президії предсідник представив головного касієра п. Слободяна, який виголосив організаційний реферат. Він пояснив членам основні завдання Українського Народного Союзу, а саме обезпечення членства. Відтак він переповів осяги та здобутки У. Н. Союзу, який нині стоїть на першому місці серед нашої суспільности в Америці. Вкінці він представив також цей вклад, який робить Союз для Америки, а саме закупнує Бонди Державної Оборони та заохочує до цеї роботи також і своїх членів.

По його промові ставили ріжні запити такі члени: І. Павловський, М. Стахура, С. Ворожбит, І. Кравець, яким влучно відповідав п. Слободян.

На другий день члени зійшлися на Службу Божу, яку відправив о. П. Понятишин, як рівнож відслужив панахиду за померших членів і члениць У. Н. Союзу.

Пополудні, в год. 4. відбувся концерт, який відчинив короткою промовою п. І. Бряць. Відтак на гарно прибрану в американські й українські прапори сцену виступив хор „Боян" під проводом п. учителя А. Когута та відспівав американський гимн та гимн У. Н. Союзу, відтак інші гарні пісні.

Святочну промову виголосив п. Роман Слободян, який переповів історію 230. відділу У. Н. Союзу в Йонгставн та його вклад для розвитку нашого Батька-Союзу взагалі. Коли основували відділ, то було лиш 35 членів, а нині відділ має 143 дорослих членів, а 65 дітей, отже раом 208 членів. Відтак головний касієр представив ці користи, які дає своїм членам наша запомогова організація. Вкінці промовець опрокинув всі сплетні, які поширюють про нашу організацію та „Свободу" вороги, вперших чергу большевицькі агенти, які хотіли знищити нас, а наше майно обернути на підривну комуністичну роботу. Він взивав, щоб всі відділи та поодинокі члени купували Бонди Державної Оборони та жертвували на Американський Червоний Хрест, бо Америка потребує тепер співпраці кожного свого горожанина й горожанки. П. Слободян побажав, щоб при святкуванні 50-літнього ювилею членство відділу зросло вдесятеро.

Відтак предсідник свята покликав до слова головну раду У. Н. Союза, панну Геновефу Зепко, з Акрон, О. Вона виголосила гарну промову в англійській мові та побажала відділові дальшого гарного розвитку на добро своїм членам та цілому народові.

Відтак покликано на сцену перших урядників того відділу та членів в числі 8. Головний касієр погратулював кожному з осібна, а панна Зепко удекорувала кожного довголітнього працівника цвіткою.

Маленька 7-літня членкиня Оля Васько своїм діточим голосочком відспівала дві пісні. Секретар 238. відділу І. Павловський попросив присутніх гостей встати та віддати честь тим членам відділу, які померли. Було їх 23. Їм без одного, який не був членом Союзу виплатив У. Н. Союз $18,050.00 посмертного, а вони зложили за життя до У. Н. Союзу, виплатив У. Н. Союз доложив до них $14,212.50. За 30 літ існування відділ мав 399 членів. З того перестало платити 205, померло 23, 9 взяло перестунні листи, 23 виїхало до рідного краю, осталося у відділі 143 старших членів і 65 дітей, разом 208! За 30 літ був такий прихід: збірки від членів — $75,079.03, прихід з пікників і забав — $1,841.80, процент від готівки — $500.40. На Сиротинець зложили члени $165.63, за календарі $145.35, заплатили члени кари на $75.-50, на українські бонди зложено $65, за відзнаки прийшло $48.90, з продажі прапорців $42.33, на народні цілі зложено $14.95, надгороди $10, за фотографію $2.50, визичення прапорів $1.50. Разом прихід відділу за 30 літ виносить $77,992.89. Розхід був такий: розмет до У. Н. Союза — $60,261.03, запомога хорим членам $8,723.42, платня відділових робітників $1,675.31, посмертна запомога членів $826.-16, на народні цілі $985.24, рент за галю на мітінґи $499, недобір з балів $383.30, за прапори й паси заплачено $213.75, за подорож делеґатам $111.60, вінці помершим членам $175.59, на Сиротинець У. Н. Союзу вислано $251.70, закуплено Бондів Державної Оборони на $100, за оголошення в „Свободі" $75.25, контрольна комісія $74, дар на церкву $56, тікети на балі $53.26, за фотографію $48, телеграми до Ліґи Націй $36.32, зворот з вкладок $34.69, за календарі $31.20, орхестра $26.65, братські шафи $23.80, братські шапки $18.25, братські книжки $16, братська шабля $10, переїзди доглядачів хорих $8.-95, лікар $8.70, листи і коверти $6, дерево на столи $5.30, рамці до чартеру $0.75. Разом розхід виносить $74,743.57, отже в касі остає готівки $3,249.-32.

Відтак по звіті секретаря складали привіти представники: від українських організацій: від політичного клюбу — Ю. Присташ, від горожанського клюбу — І. Добровський, відділ 119. — пані Марія Лесьганич, від. 218 — П. Лунько, від. 274 — П. Сильчак, від. 348 — пані М. Періг, від. 123 У. Н. П. — Й. Венгжин, від. 95 У. Н. П. пані А. Сиктор, від. 11 С.У.А. — пані М. Кримін. Відчитано рівнож привітну телеграму від головного радного У. Н. Союзу п. Д. Шмагали з Клівленд, О.

Кінцеве слово забрав предсідник та зложив подяку головному касієрові п. Р. Слободянови, головний радній панні Геновефі Зепко, хорові „Боян" та його дириґентови п. А. Когутові.

Відтак відбулася спільна вечера, в якій взяло участь понад 200 людей. Бувший адміністратор, о. П. Понятишин, відправив молитву, після чого гості їли вечерю та весело забавлялися. Товстмейстром був п. Ю. Присташ. Промовляли підчас вечері Р. Слободян, І. Павловський, о. П. Понятишин та гості з Акрону п. Зепко, п. Пук, п. Бурин та п. М. Фук з Ембрідж, Па.

Всі вони бажали дальших успіхів відділові та цілому У. Н. Союзови. З місцевих промовляли: А. Когут, Шульц, Ващак, пані М. Періг, М. Бурий, І. Доровський, Т. Періг, Й. Венгжин. Потім відбулася забава для молоді, а старші гарно розмовляли, пригадуючи собі спільні труди та приємности, які вони мали на союзовому полі протягом довгих літ.

Комітет.

ПІДОЗРІЛА ПОЯВА.—„Блимф" (бальон) американської фльоти відкрив на океані підозріло виглядаючу нафтову пляму. Команда догадалася, що там певно ховається німецький підводний човен. Скинено на воду бомбу. Як вітер розвіяв дим, плями вже не було.

І. Маркович.

Робінзон Крузо

Тайна успіху найпочитнішої книжки в світовому письменстві.

Нема здається, письменної людини на світі, що не булаб знайома з повістю про життя й пригоди Робінзона Крузо. Тільки Біблія перевищає її почитністю. Минають сотні років від появи першого видання цеї повісти (1719. р.), а вона все ще свіжа й цікава всякому; інтелігент, селянин чи робітник, молодий чи старий — кожний читає її з зацікавленням і мило згадує.

Цікава, дивна книга. Історія непосидющого юнака, що знехтував вигідним життям у достатках батьківського дому й подався на скитальщину по світу, шукати пригод і щастя. І пригод не поскупила йому доля; як моряк і вояк водночас, серед твердих невигід, недостатків та безупинних небезпек переміряв Робінзон Крузо всі моря й океани, нераз побував у боях, зазнав неволі. Врешті, викинений морськими хвилями на самітний острів, прожив там пів віку як пустельник. Аж на склоні його днів усміхнулося йому щастя: Майже чудесним способом дістався назад у батьківщину, щоб у рідній землі зложити свої старі кости на вічний спочинок.

У світовому письменстві є чимало творів, куди краще написаних. Супроти них повість про Робінзона Крузо властиво навіть не твір красного письменства, а просто не дуже мудро написані, прикрашені не хитрими вигадками пригоди одного з тисяч і тисяч моряків-пройдисвітів. У чомуж тайна величезного успіху власне цієї книжки? Чому власне вона так припадає кожному читачеві до серця?

Книжка не дуже мудро написана, та зміст її глибокий як ті океани, що по них герой повісти шукав щастя і пригод. Це є книжка незрівняно мужеська й 100-відсотково англійська. У яку халепу й не попадав герой, він усе якось давав собі раду, ніколи не піддавався біді, все держав голову догори й твердо вірив у добрий кінець. Між славними творами світового письменства ця книжка найкраще, бо геніяльним простим способом піддержує оптимізм, вроджений всякій здоровій людині.

Не тільки це запевнило їй таку виїмкову почитність. До того склалося так, що ця книжка стала книжкою свого часу: На зміст її склалися найживіші зацікавлення суспільностей Західньої Европи першої половини 18. ст.

Англія, Франція, Голяндія того часу вели перед у мореплавстві й світовій торговлі. Особливо в Англії й Голяндії просто не було родини, яка не малаб якогось звязку із цими справами. Що з того, що тисячі й тисячі моряків та купців гинули в боях з морськими розбишаками чи просто на кораблях, затоплені бурями. Інші тисячі поверталися додому як заможні, а головно славні люди; цього було досить, щоб загал бачив у мореплавстві найкраще, найбільш мужеські звання. Ця висока пошана до мореплавства збуджувала, само собою, й зацікавлення океанами та далекими морськими краями. Отож повість про пригоди Робінзона Крузо стала для найширших мас легким підручником географії. Читаючи її барвисті описи, кожний подорожував в думці по краях, які досі ввижалися йому тільки в туманних уявленнях.

І цієї своєї вартости не втратила ця книга й донині.

Варто також сказати декілька слів про автора та матеріяли, що ними він покористувався. Це історія не менш драматична й кольоритна, як історія пригод Робінзона Крузо.

В лютні 1708. р. виплив з Англії на далекі моря корабель „Дюк", виряджений та озброєний для нападів на французькі торговельні кораблі. По кількох удатних нападах на французів „Дюк" заплив довкруги Південної Америки на Тихий океан. Запаси солодкої води й харчів вичерпалися й капітан „Дюка" Вудс Роджерс задумав уже було завертати до берегів Південної Америки, як нараз моряк, що вартував у „бузьковому гнізді" на вершку щогли, крикнув: „Земля!" Незабаром моряки побачили невеличкий острів, густо зарослий лісом; з одного місця курився дим. Як причалили до берега, вибіг з корчів на стрічу кремезний чоловік, зарослий, одягнутий в козячі шкіри. З плачем і незрозумілими окликами почав обіймати й голубити моряків. Його успокоїли й він оповів свою історію, дивовижну навіть у тих бурхливих часах.

Його призвище Олександер Селкірк, скотський моряк. Довгі роки плавав він по океанах, аж 1704. року посварився з товаришами на кораблі й його висадили на цьому дикому й самітному острові. Дали йому трохи одежі й харчів, ніж, сокиру, рушницю, барилку пороху й торбину куль, а також Біблію й покинули, а самі поплили дальше. Півпя[illegible]року прожив він осьтак на самоті. Кожної днини виходив на гору, чи не видно деякого корабля й кожну днину зазначував карбом на корі дерева. Живився дикими овочами, корінцями, а також мясом диких кіз, одягався в козячі шкіри. Свою Біблію вивчив на память; колиб не вона, був би хіба збожеволів з туги за людьми.

Капітан Роджерс забрав пустельника на свій корабель. Тут Селкірк виявився вельми тямущим моряком, так що капітан скоро іменував його своїм заступником. Але Селкірковим пригодам ще не прийшов кінець. Він ще три роки блукав по морях, поки врешті йому не пощастило добитися до Англії. Оселився в рідному селі Лярко в Шкотії й жив зі своїх ощадностей; за час своєї морської служби він накладав собі значну на ті часи суму 800 фунтів стерлінґів. За намовою приятеля списав свої спогади, а відомий письменник і публіцист Річард Стіл надрукував їх у своєму журналі „Тетлер".

Ці спогади й послужили письменникові Данилові Дефо за канву для повісти, що мала дати йому всесвітню славу. Повість мала величезний успіх; перший наклад публика розхопила до кількох тижнів. Ще чотири чергові видання розійшлися таксамо скоро. Рік пізніше „Робінзон Крузо" був уже перекладений на французьке, голяндське й німецьке і в цих мовах розійшовся не менш широко. Сьогодні ця книжка перекладена на всі культурні мови світа. Перший переклад на українську мову вийшов в 1877. р. у Львові в видавництві „Наука". Перекладчиком був Орест Авдиковський.

Величезний успіх „Робінзона" заохотив інших письменників до наслідувань; ті наслідування, відомі під назвою „робінзонад", створили майже окрему ділянку письменництва. Ніодин з цих творів не дорівняв успіхом первовзорові.

Та нічого крім слави не принесла ця книжка свому авторові. Данило Дефо не сподівався аж такого успіху, а тому, що жив у недостатку, продав свій твір за смішно низьку ціну, щось біля сто фунтів стерлінґів. Скоро попав знов у злидні і в злиднях та довгах помер 1831. р.

„Остров Робінзона", на якому Селкірк прожив самітно пять років, належить до громади островів, відомої в географії під назвою Хуан Фернандес. Назва походить від імени еспанського мореплавця, що відкрив ці острови в 1574. р. Це є три невеличкі острови, положені серед Тихого океану у віддалі 600 клм. від побережжя Південної Америки. Мають вельми лагідне підсоння. Довгі століття вони були „безпанською землею" й служили за притулок для морських розбишак. Врешті заволоділа ними республіка Чіле. Чілійська влада устроїла там примусові оселі для політичних проступників. Дикі, а властиво здичілі домашні кози, що на них полював Селкірк, живуть там ще й нині в великому числі. В останньому столітті пробували ріжні романтики наслідувати Робінзона Крузо й поселювалися як добровільні пустельники на острові Мас в Тієрра, що на ньому він жив. Та ці спроби чомусь усе кінчилися нещасливо.

Як Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських визначних людей).

Судбурі, Онтеріо, Канада. — Відділ 439 У. Н. Союзу закупив два примірники „Історії України" М. Грушевського і одну книжку Ю. Вернадського „Богдан - гетьман України", призначуючи перші два примірники для міської публичної бібліотеки і для редакції „Судбурі Стар", а книжку про Богдана залишено в місцевій бібліотеці Філії У. Н. О. в Судбурах.

ПРИЗНАННЯ ДЛЯ ГЕРОЯ.— Майор Стенлі К. Робінс, котрий не вернувся з бомбової операції проти японських воєнних кораблів на південно-західньому Пацифіку, дістав хрест заслуги за свої подвиги. Його рахують убитим.

ОРМАН В. ЮВИНҐ, бувший член Демократичного Краєвого Комітету, з Юти, котрого онодї засуджено на довголітню вязницю за те, що знасилував 20-літню стенографістку.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 24. лютого 1942. року помер в Ситі Госпитал член Тов. ім. Т. Грушевьского, від. 374. У. Н. Союзу,

ВАСИЛЬ ЧОБАН.

Покійний прожив 54. роки. До Союзу вступив 7. жовтня 1933. року.

Покійний походив зо села Слободія, на Буковині.

Оставив в смутку жену (в шпитали) і сина Володимира.

Похорон відбудеться в неділю з 80 Lenesett St., Бостон.

Най земля Вашингтона буде Йому легкою!

П. П., секр.

YOUR ARMY

(This is the fortieth of a series of articles prepared by Army Information Service, 90 Church Street, New York City, covering the history of the Army and giving facts and figures on its organization.)

The popular impression of soldier embraces only men who operate weapons. The fact is that in a modern army the men actually handling weapons are a minority of the entire force. It takes from six to a dozen men in the various services of a modern Army to keep each weapon-user going—depending on the type of weapon used and the conditions under which it is being used. There are few skills which are not required in modern war. Need for those not now being used is developing rapidly, and the development of military techniques is already calling for new services behind the battle lines to keep the armed forces in the field.

Obviously, before an individual can turn his civilian skill to military use he must be trained in the school of the soldier. The Army does NOT accept enlistments for the sole purpose of performing one's civilian specialty in the military service. All those who enter the Army, either through the selective service act or by voluntary enlistment, are given at least thirteen weeks training in the school of the soldier. When they have completed this the Army undertakes to place them where their individual talents will be of the greatest value to the service. Their assignment will depend largely on the record of their abilities as shown in the questionnaire which they were required to fill out on induction into the Army. Naturally, only a small percentage of any skill-group can be assigned to duty identical with their civilian pursuits, so it may be taken for granted that only the top-flight men will be utilized in duties paralleling their civilian trades or professions. A certain percentage, however, who have natural adaptability stand a good chance of receiving training in similar astivities.

No one can possibly say what skills will be needed as the war develops, but as this is written, on January 1, 1942, the following is fairly complete:

Accountant; aerial cameramen, motion picture; aerial cameraman, still camera; aerial photographic laboratory technician; aerial phototopographer; airbrake mechanic; railway; airplane engine mechanic; airplane fabric and dope worker; airplane mechanic; airship mechanic; airship inspector; armorer; automobile electrician; automobile mechanic, diesel engine; automobile mechanic, general; automobile spring repairer; automobile truck body builder.

Baker; balloon envelope repairer; ballon rigger; band leader; bandsman; barber; basket repairman, balloon; blacksmith, general; blacksmith, heavy, railway; blacksmith, tool; blaster and powderman; blueprinter; boiler inspector; boilermaker, general; boilermaker, layerout; boring mill operator; brakeman, railway; bricklayer, general; bridge carpenter; bridge inspector, railway; butcher; cabinet maker; cable splicer, telephone and telegraph; cable tester, telephone and telegraph; camera repairman, still camera; cameraman, motion picture; canvas worker; car builder, railway; car carpenter, railway; car distributor, railway; car mechanic, railway; cargador (supplies packer) carpenter, general; cashier; chemical laboratory technician; chief clerk; chief planter, submarine mines; chromium plater; clerk general; clerk, postal or mail; cold-storage worker; conductor, railway; construction foreman; cook; cooper; coppersmith; cordage worker; crane hoist operator; crane shevel operator; crew dispatcher, railway; dockhand, steamship; dental student; dental technician; dispatcher, railway; draftsman, mechanical; draftsman, general; draftsman, railway; draftsman, railway shop; draftsman, structural; draftsman, telephone and telegraph; draftsman, topographical; electric plant operator, isolated station; electrician, general; embalmer; engineer, steamship; engineman, gas, oil and gasoline; engineman, stationary, steam; filter operator, water supply; fireman, stationary boiler; forage inspector; foreman mechanic; forging machine operator; foundry foreman; framenian, telephone and telegraph; furnaceman, heat treator; generator and switch-board tender; horse trainer; horseshoer; insideman, telephone and telegraph; installer, telephone and telegraph; installer-repairer, telephone and telegraph; installer-repairer, telephone and telegraph; instrument maker; iron worker, erector.

Lathe operator, heavy; laundry foreman; laundry machine operator; leather worker; line surveyer, telephone and telegraph; linotype and monotype operator; lithographer, general; lithographer, photo transferer; lithographic draftsman; locomotive engineer; locomotive fireman; locomotive mechanic; longshoreman; machine woodworker; machinist, general; maintenance man, automatic telephone switchboard; maintenance-of-way machinery superviser, railway; marine fireman; master, steamship; mate steamship; meat and dairy inspector; mechanic, general; medical student; medical technician; mess sergeant; metal plater; meteorologist; millwright, general; mimeograph and multigraph operator; molder; motion picture animation artist; motion picture cutter; motion picture electrician; motion picture equipment repairman; motion picture laboratory technician; motion picture model maker; motion picture projectionist; motorcycle mechanic; munitions worker, ammunition; oiler, locomotive; oiler, steamship; paint mill foreman; painter, automobile; painter, general; painter, sign; painter, sign letterer; parachute mechanic; pattern maker; pharmacist; pharmacist, veterinary; photographer, amateur, expert; photographer, cameraman, still; photographer, copy cameraman; photographer, developer; photographer, portrait; photographer, printer; photographer, retouching artist; photographic laboratory supervisor, still picture; photoradio operator; physical laboratory man; pigeon fancier; pipe fitter; pipe fitter, railway; plumber, general; printing press operator, job press; punch and shear operator; quarryman; radiator repairman; radio draftsman; radio electrician; radio machinist; radio operator, amateur; radio operator, commercial; radio receiving engineer; radio rigger; railway mechanic, general; railway signal mechanic; railway signal supervisor; railway shop dispatcher; railway shop superintendent; railway towerman, signal operator; receiving and shipping clerk; repeaterman, telegraph; repeaterman, telephone; rigger, general; riveter and driller, pneumatic; rodman and chainman, survey.

Saddle and harnessmaker; salvage engineer; salvage man; sanitary technician; screw machine operator; section foreman, railway; section hand, railway; sewing machine operator; sheet metal worker; ship carpenter; shipping packer; shoe repairer; shop engineer, railway; shovel operator, gas engine; sound recording repairman, motion picture; sound recordist, motion picture; springmaker; stable sergeant; station agent, railway; statistician; stenographer; stonemason; storage-battery electrician; student, agricultural engineering; student, civil engineering; student, electrical engineering; student, mechanical engineering; surgical technician; surgical technician, veterinary; surveyor, general; surveyor, instrument man; surveyor, railway; surveyor topographic; switchboard installer, automatic telephone; switchboard installer, manual telephone and telegraph; switchman railway; tailor; teamster; telegraph operator; telegraph printer operator; telephone and telegraph lineman; teletypeman; tire repairer; tool maker; toolroom keeper; topographical computer; tractor driver; translator; truck driver; truckmaster; typesetter; typist; upholsterer; veterinary, medical student; veterinary technician; vulcanizer; warehouseman; water service supervisor; water supply engineer; welder, electric arc; welder, general; welder exyacetylene; welder, thermit; well driller; wheelwright; wire chief, telephone and telegraph, wireworker; wreckmaster, railway; x-ray photographer; yardmaster, railway.

ШКОДИ В АРУБІ.—Вилйем В. Ратен, полковник американської армії, виліз по драбині, щоб оглянути шкоди, які зробив напад ворожих підводних човнів на нафтовім збірнику в Арубі, в нідерляндських Західніх Індіях. Стрілка показує загнуття в збірнику, довге на шість цалів.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. С.

СУДБУРИ, ОНТ. — Дня 22. лютого 1942. р. відбулися в домівці Філії У.Н.О., 130 Фруд ул., Річні Збори У. Н. С. ім. Е. Коновальця, ч. 439. На збори явилось около 40 членів. Звіт урядників відділу виказав, що У. Н. С. в Судбурах дуже гарно розвинувся. В протягу одного роау вписалось 100 (сто) нових членів. До заряду на 1942. р. ввійшли ті самі члени, котрі були минулого року, а саме: голова І. Михаловський, скарбник Ю. Криса, секретар Б. Ковальський. В дискусіях між іншим подано два внески: 1) кожний член має придбати в р. 1942. двох нових членів; 2) рішено закупити два примірники Історії України Грушевського і „Богдан — гетьман України". — Збори закінчено відспіванням „Не пора" і „Боже — щасти". — Іванойко, предс.; Б. Ковальський, секретар.

ТАРЗАН, ч. 513. Вогнева машина.

Ґуйон зробив тайні досвіди з машиною, що кидала горіючі полуміння. Він задумав знищити при її помочі піратський корабель, коли йому вдасться його віднайти.

Коли цю машину обережно запаковували до великої паки, Том стояв здалека та приглядався цій події.

Він чув, що ці, що порядкували коло машини, згадували імя Тарзана. Йому було очевидним, що Ґуйон приготовляється до виправи.

Чи піде Ґуйон проти Тарзана як приятель чи як ворог? На всякий случай, Том рішив, що він та Зеля повинні рівнож там бути.